Vlaams Parlement

836 (2015-2016) – Nr. 4
ingediend op 16 november 2016 (2016-2017)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het voorstel van resolutie

van Jos De Meyer, Jelle Engelbosch, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Bart Dochy en Sofie Joosen

betreffende de schaalverandering en differentiatie in de land- en tuinbouwsector

Documenten in het dossier:
836 (2015-2016) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
– Nr. 2: Amendement
– Nr. 3: Verslag

verzendcode: LAN

Het Vlaams Parlement,

– overwegende de interventies van de verschillende sprekers tijdens de hoorzittingen over schaalverandering in de Vlaamse land- en tuinbouwsector in de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid van 21 oktober 2015 en 20 januari en 24 februari 2016;

– gelet op:
  1° het rapport 'Schaalgrootte en schaalvergroting in de Vlaamse land- en tuinbouw' gepubliceerd in 2014 door het Departement Landbouw en Visserij;
  2° het rapport 'Economische impact van schaalvergroting in de Vlaamse melkveehouderij: resultaten op basis van het Landbouwmonitoringsnetwerk' gepubliceerd in 2015 door het Departement Landbouw en Visserij;
  3° het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019;

– overwegende dat:
  1° uit de studie 'Schaalgrootte en schaalvergroting in de Vlaamse land- en tuinbouw' blijkt dat schaalvergroting een zeer complex proces is met veel drijvende en remmende krachten;
  2° meerwaardecreatie een permanente uitdaging is, maar vergroten niet meer het unieke antwoord is voor elk land- of tuinbouwbedrijf om rendabel te zijn;
  3° Vlaanderen een belangrijke exporteur is van land- en tuinbouwproducten en de meeste landbouwsectoren concurreren op globaliserende markten;
  4° schaalverandering geen doel op zich is, maar een middel om de mix van productiefactoren te optimaliseren en duurzame meerwaarde te creëren;
  5° de prijzen van land- en tuinbouwproducten volatieler worden ten gevolge van de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, internationale handelsakkoorden, de verdergaande globalisering van de markten en een verschuiving van de wereldeconomie;
  6° productiemiddelen in de land- en tuinbouw vaak niet polyvalent inzetbaar zijn waardoor land- en tuinbouwers niet zomaar hun economische activiteit kunnen heroriënteren;
  7° een meerwaardestrategie kan worden toegepast op het niveau van het individueel bedrijf of de gehele Vlaamse landbouwsector; manieren om hiertoe te komen zijn onder anderen schaalverandering, differentiatie, dierenwelzijnsnormen, het creëren van niches en biolandbouw;
  8° keuzevrijheid een intrinsieke eigenschap is van de ondernemer en dat elk bedrijf een businessmodel op maat moet kunnen realiseren; van de overheid wordt verwacht dat ze deze businessmodellen op een evenwaardige manier benadert;
  9° schaalverandering en differentiatie eveneens betrekking hebben op verbredingsactiviteiten (hoevetoerisme, zelfvermarkting), de ontwikkeling van de korte keten, maatschappelijk nuttige taken, zoals milieubeheer, landbouweducatie, zorg en ecosysteemdiensten;
  10° de rol van loonwerkers groeit bij schaalvergroting in het outsourcen van specifieke landbouwtaken;
  11° de land- en tuinbouwsector zelf kan zorgen voor een sterkere marktpositie door middel van samenwerking via ketenoverleg, producenten- en brancheorganisaties;
  12° de specifieke situatie van het sterk verstedelijkte en ruimtelijk versnipperde Vlaanderen eveneens een economische opportuniteit biedt voor het uitbouwen van de verbinding tussen stad en platteland op het vlak van land- en tuinbouw;

– vraagt de Vlaamse Regering:
  1° de leefbaarheid en lokale verankering van bestaande en toekomstige land- en tuinbouwbedrijven te helpen verzekeren door te focussen op het creëren van businessmodellen op maat die toegevoegde waarde creëren, en hierbij oog te hebben voor de opportuniteiten van zowel reguliere als biologische landbouw;
  2° de sterktes en zwaktes van bestaande nichemarkten in kaart te brengen en te onderzoeken op welke manier de Vlaamse land- en tuinbouwsector zich als geheel kan onderscheiden op de wereldmarkt;
  3° de effectiviteit, de vooruitgang en de financiële uitvoering van de steun voor kleine land- en tuinbouwbedrijven die zich verder willen ontwikkelen op te volgen via een uitgebreide monitoring;
  4° de resultaten van de hervormingen van het VLIF te evalueren en te onderzoeken hoe kleinschalige en vernieuwende projecten met groeipotentieel beter aan bod kunnen komen;
  5° een grondige analyse te maken van de behoeften van de land- en tuinbouwsectoren met betrekking tot het publiceren van marktinformatie;
  6° de land- en tuinbouwsector blijvend aan te sporen tot samenwerking voor het uitbouwen van een sterkere positie door middel van ketenoverleg, producenten- en brancheorganisaties;
  7° landbouwkundig onderzoek, biotechnologische processen en innovatie alle kansen te geven, de toepassing ervan te beoordelen op wetenschappelijk gefundeerde gronden en de effecten ervan te monitoren op het vlak van volksgezondheid en milieu;
  8° na te gaan hoe de kennis van onderzoeksinstellingen, universiteiten, praktijkcentra en bedrijven meer gevaloriseerd kan worden door een betere samenwerking en partnerschappen;
  9° de land- en tuinbouwbedrijven te integreren in de nieuwe vereenvoudigde kmo-portefeuille in zover voor dezelfde doeleinden geen andere steunmogelijkheden bestaan en er financieringsafspraken binnen de betrokken departementen worden getroffen;
  10° de structuur en de economische kenmerken van de loonwerkerssector in Vlaanderen in kaart te brengen;
  11° na te gaan op welke manier alternatieve financieringsvormen (crowdfunding, win-winleningen, microkredieten enzovoort) door de overheidsdiensten op dezelfde manier kunnen beoordeeld worden als traditionele kredietlijnen en deze actief te promoten;
  12° een tool op maat te ontwikkelen die een duidelijk overzicht biedt van ondersteuningsinstrumenten waarvoor land- en tuinbouwers in aanmerking komen;
  13° een rendabel concept rond de verbinding tussen stad en plattenland op het vlak van land- en tuinbouw uit te werken en hierbij zorg te dragen voor het landschap en de biodiversiteit;
  14° via het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) te blijven zoeken naar nieuwe buitenlandse afzetmarkten en te waken over de kostenefficiëntie van de promotiecampagnes in binnen- en buitenland.